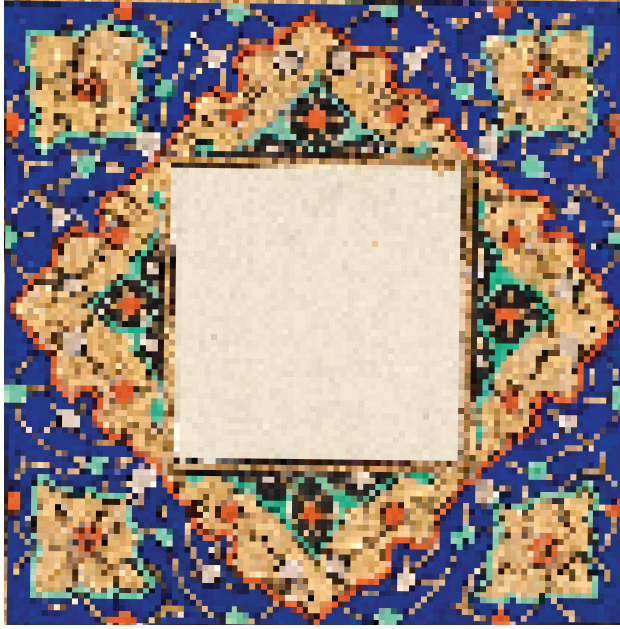
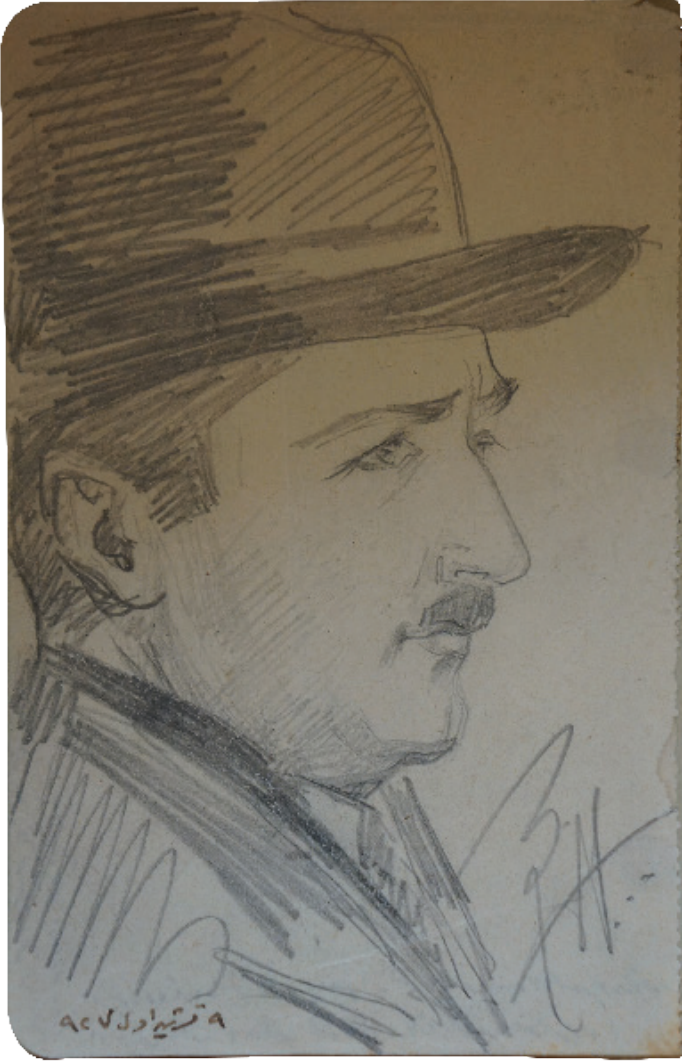

Süheyl Ünver'in
Defter-i Meşâhirleri

Süheyl Ünver'in Defter-i Meşâhirleri

Hazırlayanlar:
Ömer Faruk Şerifoğlu
Şaban Özdemir
İsmail Kara

Ressam İbrahim Çallı'nın kaleminden Süheyl Ünver:
"Marsilya vapuru, 9 Ekim 1927". Gülbün Mesara Koleksiyonu

ÖNSÖZ

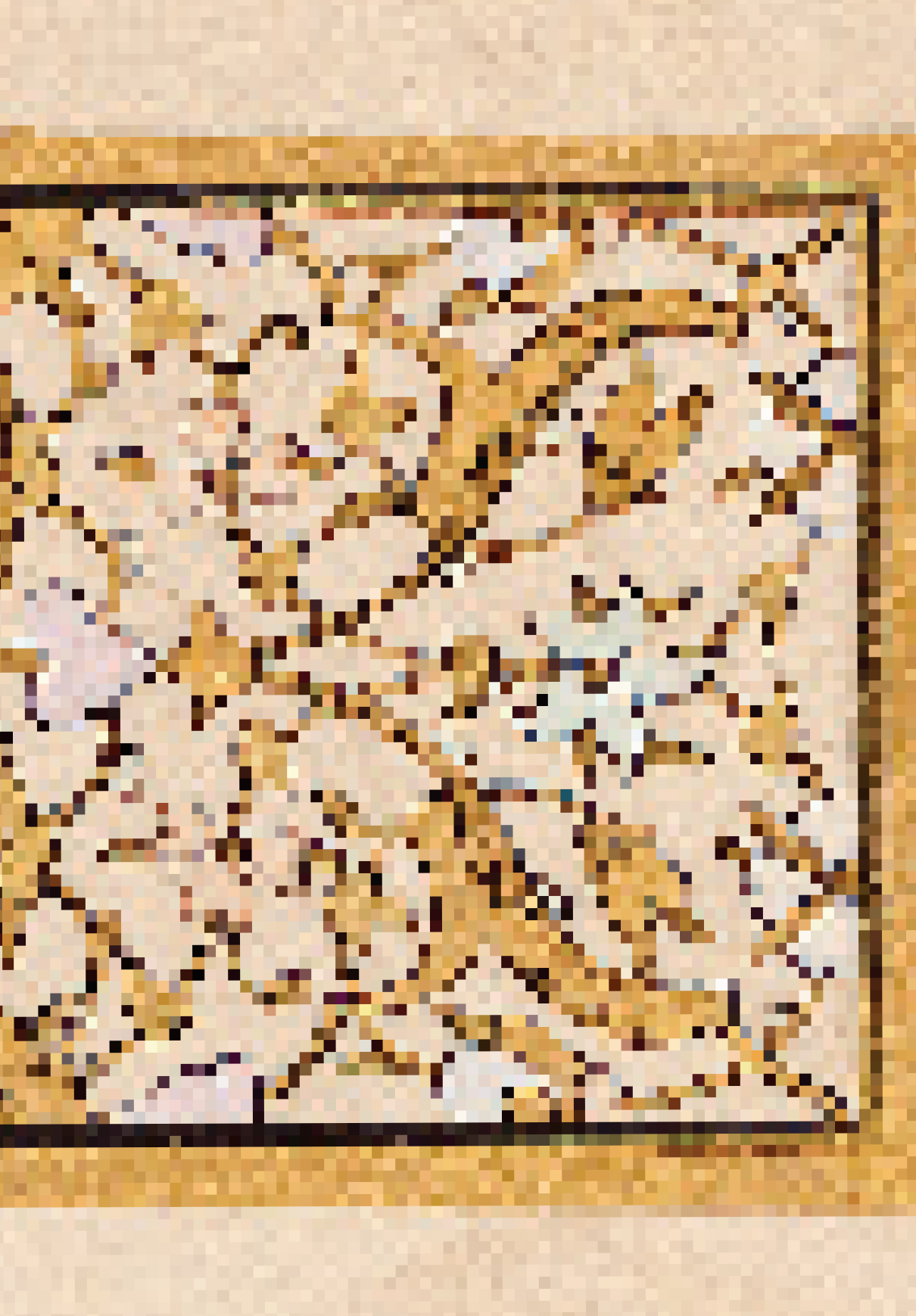
Rahmetli babam Süheyl Ünver, imparatorluk devrinde doğup cumhuriyet devrini idrak eden nesilden olduğundan, iki devir arasında bir kültür köprüsü olma hususiyetini de üstlenmiştir. Daha genç yaşında tutmaya başladığı defterleriyle yaşadığı devrin mühim simâları, sanat anlayışı, içtimâî hayatı gibi mevzuları kayda geçirmiş ve bugün bilgi sâhibi olmamıza imkân sağlamıştır. Sağlığında Süleymaniye Kütüphanesi'ne vakfettiği ve günümüzde A. Süheyl Ünver Araştırma Merkezi adını alan bağışlar arasında en önemlileri defterleridir. Bu defterlerde, gittiği gördüğü yerli ve yabancı mahallerdeki mekânlar, eserler ve insanlara dâir de mühim tespitleri mevcuttur. Bu defterler tetkik edildiğinde onun şahsi hüviyetini teşkil eden sanat, târih, kültür ve tıp târihi-ne olan merakı dikkati çeker.

Elinizde tuttuğunuz bu kitabın konusu olan defter-i meşahirler ise devrinin ileri gelen zevatının hatıralarını, elyazısı ve çizimlerini içeriyor olmasıyla, defterler arasında ayrı bir öneme sahipler. Burada adı geçen ve günümüzde unutulmuş kişilerden bazılarında geriyeye kalan belki de tek kayıt bu defterdekilerdir.

Süheyl Ünver Araştırma Merkezi arşivinde defter-i meşahir olarak kabul ettikleri beş defteri, daha önce Süheyl Ünver üzerine çalışmalar yapmış olan İsmail Kara ve Ömer Faruk Şerifoğlu ile Şaban Özdemir yayına hazırladılar. Albaraka Yayınları da basımını üstlendi, hepsine müteşekkirim.

Gülbün Mesara

Süheyl Ünver, Haseki Nisa Hastahanesinde, 1925.

GİRİŞ

Ömer Faruk Şerifoğlu

Âlim ve sanatkâr Süheyl Ünver Hoca'dan geleceğe taşınmış mücevherler

Akıl almaz bir çalışkanlıkla, gerçek bir kültür tarihçisi olan Ord. Prof. Dr. Ahmet Süheyl Ünver (1898-1986); ömrünü tıp, sanat ve kültür tarihimize adanmış, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçiş yıllarında kimlik ve kişilik kazanmış, müstesna kişiliklerdendir. 88 yıllık ömrünün fasilasız 75 yılını; okumak, yazmak, araştırmak, ders vermek, hekimlik, resim yapmak, tezhip çalışmak, hat çekmek, sohbet etmek ve arşiv oluşturmakla geçirmiştir.

Ahmet Süheyl Ünver, aile ocağında, dedesi hattat Mehmed Şevki Efendi'nin konağında ateşlenen sanat aşkını, Mercan İdadisi'nden sonra 1915'te girdiği Mekteb-i Tibbiye'yenin yanı sıra devam ettiği Medresetü'l-Hattâtîn'de geliştirir. Yeniköylü Nuri Bey'den tezhip, Necmeddin Okyay'dan ebru dersleri alır. Eniştesi hattat Hasan Rıza Efendi'den de sülüs ve nesih meşk eder. Bu sanat yuvasında dönemin ünlü hattatlarını, tezhib ve ebru ustalarını tanır. 1920'de Tibbiye'yi bitirir ve döneminin ünlü hekimlerinden Âkil Muhtar [Özden] Bey'in asistanlığını üstlenir. Gureba ve Haseki hastanelerinde hekimlik yaptığı yıllarda Medresetü'l-Hattâtîn'deki tezhip ve ebru derslerini de tamamlayarak icazet alır. Aynı yıllarda, ressam Üsküdarlı Hoca Ali Rıza Bey'in öğrencisi olur, karakalem ve suluboya resim yapmayı öğrenir. Hekimlik ihtisası ile sanat çalışmalarını sürdürürken bir taraftan da dönemin mutasavvıflarından Balıkesirli Abdülaziz Mecdi Tolun'un sohbetlerine katılır.

1927-1929 yıllarında Paris'te tanınmış bir profesör olan Labbe'nin yanında ihtisasını tamamladıktan sonra 1930'da İstanbul